

Конгрес
Українських
Націоналістів

Здобудеш Українську Державу,
або згинеш у боротьбі за Неї

Декалог українського націоналіста

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net

www.nacija.org.ua

1 – 7 листопада 2005 року № 44 (104)

Рішення Президії Головного Проводу Конгресу
Українських Націоналістів

ПРО ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ВИБОРЧОГО БЛОКУ ЗА УЧАСТЮ КУН

На підставі обговорення інформації про підготовку і формат участі КУН у виборчій кампанії 2006 року Президія Головного Проводу КУН вирішила затвердити засади формування виборчого блоку за участю КУН:

1. Виборча програма блоку має базуватися на українській національній ідеї та враховувати програмові засади КУН.
2. Участь КУН у виборчому блоці обумовлюється існуванням громадсько-політичного об'єднання

КУН, ОУН, ОУН(р), Братство ОУН-УПА як спільного суб'єкта переговорного та виборчого процесу.

3. Забезпечення реалізації виборчої програми блоку у наступному скликанні Верховної Ради і спільне формування складу Уряду та інших владних структур.

4. До списків виборчого блоку не можуть входити публічно дискредитовані особи, а до складу блоку не можуть долучатися структури, замішані у фальсифікації виборів 2004 року.

5. У результаті виборчого процесу має створитися націоналістична фракція (група) у Верховній Раді України.

6. У процесі формування виборчого блоку повинні чітко визначитися квоти його учасників, виходячи із паритетно-пропорційного принципу формування.

7. Президія Головного Проводу КУН уповноважує керівників КУН на підписання документів виборчого блоку лише за наявності в установчих документах блоку зазначених у цьому рішенні засад.

Голова Конгресу
Українських Націоналістів
Олексій ІВЧЕНКО

ЗАЯВА

Вереснева криза та подальший розвиток політичних процесів в Україні оголила тенденції, що становлять загрозу стабільності, добробуту українського суспільства та національній сутності Української держави.

У період кучмізму, коли безкарно грабувалися національні багатства України, впливовості набули олігархічні бізнесово-політичні угруповання. На жаль, і сьогодні вони негативно впливають на суспільно-політичне, соціально-політичне та культурно-духовне життя держави.

Напередодні парламентських та місцевих виборів 2006 року вітчизняні олігархи намагаються зберегти свої позиції в усіх структурах державної влади. При цьому бізнесові кланові інтереси вузького кола осіб ставляться вище за інтереси Української Нації і Держави.

Це призводить до подальшого зубожіння українського народу, посилення процесів русифікації та розмивання основ української культурної ідентичності. Не припиняються спроби втягнути Україну в оновлене московське ярмо – так званий ЄЕП.

Організований український націоналістичний рух завжди стояв на сторожі інтересів Української Нації. Зважаючи на загрози, які постають перед нею сьогодні, Організація Українських Націоналістів, Організація Українських Націоналістів (революційна), Конгрес Українських Націоналістів та Всеукраїнське Братство ОУН-УПА заявляють про свій намір консолідувати зусилля у відстоюванні українських національних інтересів у всіх сферах життя держави.

З цією метою заявляємо про створення громадсько-політичного об'єднання національно-патріотичних сил „Національний Вибір”!

Вважаємо, що це об'єднання може стати основою передвиборного національно-патріотичного блоку. Закликаємо українські патріотичні сили об'єднатися довкола ідеалів розбудови Української Нації та становлення міцної, заможної і справедливої Української Національної Соборної Держави.

Слава Україні! Героям слава!

Голова Конгресу
Українських Націоналістів Олексій ІВЧЕНКО,
Голова Проводу ОУН Микола ПЛАВ'ЮК,
Голова Проводу ОУН(р) Андрій ГАЙДАМАХА,
Голова Всеукраїнського Братства ОУН-УПА Михайло ЗЕЛЕНЧУК

Хоч як прикро, але в Україні спостерігаються тенденції, котрі можуть привести нас до вже незворотнього возз'єднання зі “старшим братом”.

Млява українізація

Наслідком недолугої державної українізації стало те, що маємо, як і за часів РСР, російськомовні міста півдня і сходу України. Навіть у Львові сьогодні російська звучить частіше, ніж десять років тому.

На тлі неповаги до цього важливого державного атрибуту офіційні заходи виглядають навіть дещо провокаційно. Приміром, введення української мови як обов'язкової в рекламі та вітчизняному судочинстві десь у Донецьку чи в Сімферополі нічого, крім ще більшого згуртування регіональних та загальнодержавних антиукраїнських сил, не дало. На такий “українізації” придбали чи-

маленький політичний капітал лише окремі проросійські партії та їхні лідери.

А мало б бути так: спочатку держава організовує відповідні курси підвищення кваліфікації для всіх російськомовних вихователів у державних дитячих садках. Через півроку-рік запроваджується виховання державною мовою в дошкільних закладах усієї України. Потім вводиться повсюдне викладання українською мовою спочатку в перших класах, через рік – у других і т. д.

Якби такий захід свого часу впровадив Президент Кравчук, то ми мали б уже випускників середніх шкіл, для яких ніколи не поставало б абсурдне питання двомов-

ності. Після цього безболісно можна було б українізувати вищу освіту.

Але Кравчук не бажав упровадження ефективної українізації в державі. Треба бути дуже наївним, щоб очікувати цього від українського керівництва, коли до влади прийдуть уже найманці олігархічних кланів.

Тотальна приватизація

Прагнення старої й нової влади приватизувати все, що тільки можна, зовсім не випадкові. В інформаційному просторі України фактично немає ідеологічного спротиву безглуздім приватизації, коли держава добровільно позбавляється своїх головних бюджет-

них донорів – “Криворіжсталі”, “Укртелекому”, Нікопольського феросплавного заводу, Одеського припортового заводу тощо. Державницької позиції щодо доцільності приватизації того чи іншого об'єкта як не було за часів урядів Кравчука, так і немає в уже двох урядах Ющенка. Висновки напрашуються самі.

Коли 24 серпня 1991 року перелякана помстою ельцинської Москви компартійно-номенклатурна “група-239” у Верховній Раді підтримала курс України на незалежність, у неї було до грудня того ж року (до референдуму) досить часу, щоби спрогнозувати своє майбутнє. Зберігши ж усю повноту влади після перших президент-

ських виборів, вона почала реалізовувати свої розрахунки. Насамперед їй треба було будь-що зберегти рабський “совковий” менталітет населення України. Це досягалося віртуальною українізацією, з одного боку, та майже повним контролем над ЗМІ – з іншого. На певних умовах підігрувала екскмуністичній номенклатурі й Москва, якій наші можновладці відкрили всі “шлюзи” до майже повного володарювання в інформаційному просторі України.

Ці політичні технології спрацювали – на сьогодні маємо здебільшого збайдужіле суспільство. І не варто тішити себе тим, що молодь уже вся україноцентрична. Бо тільки таке населення, яке маємо сьогодні, могло дозволити ошукати себе подібною приватизацією. Тільки таким громадянам незалежність їхньої держави – “до фені”, і вони ставлять її під сумнів на кожних виборах.

МИ – ВИМАГАЄМО!

Бути українцем означає бути свідомим та відповідальним і перед пам'яттю предків, і перед Україною.

стор. 2

ЕНЕРГО- ЗАЛЕЖНІСТЬ – ЗАГРОЗА ІСНУВАННЮ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ

стор. 4

НАЦІОНАЛІСТ

Націоналіст Іван Приймак кожну хвилину свого життя прагне віддати Україні.

стор. 5

ДОНБАС ВІДРОДЖУЄТЬСЯ

На Донбасі реалізуються соціальні програми із застосуванням передових технологій.

стор. 6

ГОНЧАР ІЗ ЖОРНИЦЯ

Виповнилося 100 років з дня народження українського гончара Олександра Ганжі.

стор. 8

Дорогі читачі! Передплата на газету "Нація і держава" приймається всіма поштовими відділеннями України. Інформація про газету міститься в додатку до Каталога видань України на 2006 рік – інформаційному листі №2. Наш індекс: 09715. Передплатна ціна: 1 місяць – 1,39 грн. 3 місяці – 4,17 грн. 6 місяців – 8,34 грн. Сподіваємося на солідарність і допомогу!

ВАЖЛИВО

◆ Україна розрахувалася з Туркменистаном за поставки газу в 2004 р.

Про це повідомив Прем'єр-міністр України Ю. Єхануров. Він також заявив, що графік поточних розрахунків за туркменський газ українською стороною виконується, і усі "ігри навколо товарного покриття українського боргу за туркменський газ завершені".

◆ Меморіал героям Крут

27 жовтня біля станції Крути, що на Чернігівщині, де в січні 1918 р. українські Січові Стрільці, переважно студенти, намагалися зупинити більшовицьку армію, відбулася презентація проекту меморіалу "Пам'яті героїв Крут". У заході взяв участь віце-прем'єр-міністр України з гуманітарних питань В'ячеслав Кириленко, який повідомив, що в першій половині наступного року першу чергу меморіалу буде збудовано.

◆ „Криворіжсталь” продано

В Україні відбувся перший приватизаційний аукціон, який можна назвати справедливим. Компанія–переможець „Mittal Steel Germany GMBH” запропонувала за 93,02% акцій металургійного гіганта 24,2 млрд грн. Попередні власники сплатили за нього державі лише 4,260 млрд грн.

◆ Відкрито пам'ятник Бандері

Пам'ятник Провіднику ОУН Степанові Бандері урочисто відкрито у день Покрови Святої Богородиці у райцентрі Бережани на Тернопільщині. Кошти на встановлення погруддя збирали близько чотирьох з половиною років.

◆ Маргінали планують захопити Майдан

Окрім НСНУ, заявки на проведення заходів на Майдані Незалежності в річницю помаранчевої революції подали ще 17 політичних партій, зокрема симоненківська КПУ, вітренківська ПСПУ, "Братство" Корчинського та низка інших політичних сил, що жодного стосунку до подій на Майдані у жовтні–грудні минулого року не мають.

◆ Перший в Україні електронний тролейбус

У Львові відчуються випробування нового тролейбуса ЛАЗ-Т183 виробництва ЗАТ "Львівський автомобільний завод". Він є першою в Україні моделлю тролейбуса з електронною системою управління.

◆ Український шпиталь у Пакистані – найпотужніший у світі

Дислокований у високогірному пакистанському місті Бішам мобільний шпиталь МНС України визнано найпотужнішим і найбільшим у світі. Такого висновку дійшли експерти Міжнародного Червоного Хреста.

◆ Ющенко заробив не більше за Тимошенко

Президент В. Ющенко за 2004 р. отримав сукупний дохід у сумі 62 221 грн. 24 коп., а його родина — 214 116 грн. 43 коп. Про це свідчить його декларація, оприлюднена на брифінгу голови Секретаріату Президента О. Рибачука.

◆ Президентом Польщі став „правіший кандидат”

Офіційні результати другого туру президентських виборів у Польщі: Лех Качинські від партії „Право і справедливість” – 54%, Дональд Туск, що представляв „Громадську платформу”, – 45%. Явка виборців становила трохи більше 50%.

◆ В Іраку поранено українських миротворців

27 жовтня під час здійснення планової інженерної розвідки дороги неподалік міста Ен-Нуманія в 3–4 метрах від БТР-80 українського миротворчого контингенту в Республіці Ірак на узбіччі спрацював фугас. Внаслідок вибуху троє військовослужбовців зі складу 81-ї тактичної групи ЗС України в Республіці Ірак отримали легкі поранення.

◆ Квитки на потяги поки що не подорожують

До квітня 2006 р. питання про підняття тарифів на пасажирські перевезення ставитися не буде. Про це повідомив перший заступник начальника Південно-Західної залізниці Г. Грицький.

◆ Комуністична істерія

Прес-служба КПУ розповсюдила заяву, в котрій тов. Симоненко стверджує, що до нього надійшла "достовірна інформація" про формування в західних областях України "штурмових загонів озброєних молодчиків", котрі під егідою прихильників Ющенка, мовляв, збираються дестабілізувати 6–7 листопада суспільно-політичну обстановку в Києві, зірвати святкування річниці „жовтневої революції”.

Така заява наводить на думку про остаточну істеризацію лідера КПУ та про ймовірну підготовку ґрунту для червоних провокацій, аналогічних вчиненим суб'єктами під проводом Вітренко 14 та 15 жовтня.

◆ Європа закликає Росію скасувати смертну кару

Про це йдеться в листі Генерального секретаря Ради Європи Террі Девіса, опублікованому російськими «Ізвестіями». Зокрема пан Девіс натякає, що захоплення школи в Беслані та інші теракти в російських містах певним чином пов'язані з агресивною політикою російської влади. Він також нагадав, що Москва дев'ять років тому під час вступу до організації зобов'язалася скасувати смертну кару, однак і досі застосовує лише мораторій на цей вид покарання.

◆ Кузьмук знову нагадають про ракету

Військовий суд Київського гарнізону скасував постанову Генпрокуратури про закриття справи за фактом катастрофи над Чорним морем літака Ту-154 російської авіакомпанії "Сибір", яка сталася 4 жовтня 2001 р. Рішення ухвалено за позовом авіакомпанії.

◆ Ющенко „зарубав” депутатські пенсії

Президент наклав вето на закон, за яким пенсія депутатів повинна була становити 80% від зарплати.

◆ ЦВК визначилася, скільки коштуватимуть вибори

"На сьогодні ЦВК зупинилася на 555 млн. Але я не ризику назвати цю цифру остаточною", – сказав голова ЦВК Я. Давидович. Він також повідомив, що система захисту інформації під час виборів буде сертифікована в СБУ.

◆ В Україні стало більше курців

В Україні палить 66% чоловічого населення (62% – щоденно, 4% – епізодично) і 20% жіночого (17% – щоденно, 3% – епізодично). Про це свідчать результати тематичного соціологічного дослідження, проведеного Київським міжнародним інститутом соціології.

Події 15 жовтня в Києві на Хрещатику, коли комуністи і прогресивні соціалісти вчинили напад на учасників мирної ходи ветеранів УПА, у патріотів держави і багатьох пересічних українців викликали справедливе обурення.

Про це свідчать звернення і листи, що надійшли на адресу редакції нашого часопису. „Ми – вимагаємо!”, – завершується більшість дописів, адже йдеться про недопустимість потурання сепаратистам, які розпалюють ворожнечу в українському суспільстві.

"Людей, які трохи знають історію, — пише Микола Заремба, голова Павлоградської МО КУН, що на Дніпропетровщині, — такі методи "партійної роботи" комуністів і прогресивних соціалістів не дивують. Адже згадані політичні сили вважають себе ідейними спадкоємцями Леніна, вся внутрішня політика якого, як і інших керівників колишнього СРСР, базувалася виключно на терорі.

Події 15 жовтня показали, що відмовлятися від лєнінсько-сталінських методів роботи теперішні комуністи не збираються. Враховуючи втрату підтримки виборцями комуністичних ідей, спадкоємцями Леніна й Сталіна нічого не залишається, як повернутися до відкритого бандитизму. Власне, з цього і починалася

тня планували провести на Майдані Незалежності молебень за козаків, які загинули у боротьбі за волю та незалежність України у лавах козацьких військ, УНР і ЗУНР, УПА. Навіть зверталися до Президента України з проханням очолити цей захід, що було б уособленням відновлення козацького народодовладдя в Україні та засвідчило б всебічну підтримку громадськістю політики Президента України. Але молебень був брутально зірваний антиукраїнськими силами, за підтримки Московської церкви.

"Ми вважаємо неприпустимим, — наголошується у зверненні вищеназваних організацій, — залишити без належного правового реагування антидержавні прояви комуністичного зібрання, що є порушенням положень Конституції і

законів України. А тому вимагаємо створити державну комісію з проведення розслідування злочинів КПРС в Україні, діяльності органів КДБ, МВС та Прокуратури СРСР, провести відкритий суд над КПУ, яка перебрала на себе ідеологію, символіку, а відтак і відповідальність за злочини КПУ–КПРС; на період слідства у справі КПУ–КПРС заборонити «спадкоємцям» цієї злочинної, агресивної антиукраїнської формації і похідним від неї – Партії соціалістів і ПСПУ – займатися будь-якою організаційною та пропагандистською діяльністю".

За дорученням проводу Житомирської ОО КУН її голова Микола Крук звернувся з відкритим листом до Президента та Прем'єр-міністра України, у якому поставив кілька запитань: чому Київська держадміністрація протягом двох тижнів не давала згоди на проведення урочистих заходів із вшанування вояків УПА та світлої пам'яті Степана Бандери? чому, знаючи, що плануються провокації щодо представників національно-патріотичних сил, СБУ не вжила ефективних запобіжних заходів? чому мовчить Генеральна прокуратура; хто спровокував сутички? І далі: „Як можна вести Україну до європейської спільноти із комуністичним спадком проблем? Однією з таких проблем є державне визнання ОУН–УПА воюючою стороною у Другій світовій війні. Вважаємо, першим кроком для її вирішення є публічна, чітка позиція Президента з даного питання і підписання Указу "Про державне визнання ОУН–УПА ". Нагадаємо що жоден із вояків УПА під час бойових дій не загинув на чужій території. Всі вони полягли в ту святую землю, яку захищали від гітлерівського нацизму і сталінського більшовизму. ...Вважаємо, що бути сьогодні українцем означає бути свідомим та відповідальним і перед пам'яттю предків, і перед Україною, якій ми всі належимо, і перед нащадками. Маємо надію, що влада в країні все ж таки українська", – так закінчується звернення Житомирської обласної організації КУН до Президента і Прем'єр-міністра України.

Конгрес-інформ

ДРУГИЙ ПЕРЕЯСЛАВ?

З іншого боку, номенклатура добре розуміє: якщо піти на возз'єднання зі „старшим братом”, то "брат", як і раніше, повністю запланує в Україні. Тому можновладці намагаються привласнити все, що піддається і не піддається приватизації. Адже недоторканість приватної власності гарантує і Конституція Російської Федерації.

Ідоли падають

Хтось заперечить: мовляв, усе це було до помаранчевої революції, а тепер усе не так. Невже? Може, в Україні буяє системна державна українізація? Чи повертаються в державну власність прибуткові об'єкти стратегічного значення? На жаль, усе навпаки: поруч із такою ж, як і раніше, віртуальною українізацією спостерігаємо розпродаж останніх ласих шматків нашої економіки. А наші віртуальні устремління до Європи перетворюються на цілком конкретні дії уряду щодо вступу до ЄЕП.

Відтак можна припустити, що Віктор Ющенко – останній Президент незалежної України.

А пам'ятаєте, як у ранзі прем'єрки Юлія Тимошенко заходилася передати Нікопольський феросплавний завод від "поганого" олігарха Віктора Пінчука до "доброго" Ігоря Коломойського? А що ж таке пані Юля пообіцяла нещодавно своїм співрозмовникам у Кремлі, якщо в неділю(!) з неї познімали звинувачення в її старих "російських справах"? Коментарі як кажуть, зайві.

Що робити?

Як запобігти злиттю України й Росії в одну державу, коли Москва напередодні наступних виборів до Верховної Ради фактично контролює всіх можливих переможців перегонів – від лідера Партії Регіонів до лідера БЮТ? Для цього усі націонал-патріотичні сили України мають об'єднатися в один передвыборний блок і відмежуватися як від НСНУ, так і

від "Батьківщини". Тільки це дозволить мобілізувати все національно свідоме українство. Коли лідери КУН, УНП, Руху, "Собору", Консервативної партії, інших громадських рухів та організацій звернуться до українського народу із закликом про порятунок нашої державності від окресленого вище плану посткомуністичної чуми та олігархів — ми переможемо. Якщо це станеться, то мінімум 25% голосів національний блок на наступних виборах, виходячи з досвіду попередніх виборів, отримає. Стільки не наберуть ані „Регіони”, ані НСПУ, ані "Батьківщина". Таким чином, наш блок зруйнує всі плани Москви, бо контролювати його вона не зможе ніяким чином, а блокуватися з національним блоком у Верховній Раді будуть вважати за честь як НСНУ, так і блок Тимошенко.

Сьогодні все це ще можливо, але якщо вичікувати, то завтра може бути запізно.

Андрій Щербак, м. Луганськ

За матеріалами інформгентств та наших кореспондентів

КАТАМ УКРАЇНИ НЕМА ПРОЩЕННЯ!

...Часто чуємо, що незалежність Україні дісталася безкровно. Це говорять ті, які не знають історії, які не бачили тих жахів, що творилися різними окупантами на нашій землі.

Згадаймо жорстокий терор на Волині, Рівненщині. Сотні тисяч закатованих, розстріляних, живцем спалених волають до нас, живих: «Катам України нема прощення!» Лише в Рівному протягом двох місяців 1943 року (лютий–березень) фашисти розстріляли 485 невинних наших громадян...

А 13 липня 1943 року німецька військова колона разом з поляками – майже півтори тисячі солдатів на автомашинах і мотоциклах – оточила село Малин, що на Млинівщині. Озвірілі фашисти вривалися в хати і грабували, а потім під дулами автоматів загнали чоловіків в дерев'яну церкву і школу, а жінок та дітей – в хліви. Всі будівлі обклали соломомою, облили нафтою і запалили. Люди згоріли живцем. Божевільні крики конаючих було чути на відстань до п'яти кілометрів. Жертви, які намагалися врятуватися, розстрілювалися з автоматів. Ордінці в цей трагічний день спалили 624 чехи та 116 українців. Залишилися лише гори кісток, прикиданих зграйками будівель. Людський прах мешканці навколишніх сіл закопали в одну братську могилу, поставили дубовий хрест, а поруч похоронили дев'ятнадцять юних українських повстанців, які загинули в нерівному бою з фашистами, заступившись за своїх земляків...

За таким же сценарієм розгорілися події 18 січня 1944 року. Але головними дійовими особами були вже не фашисти, а так звані «визволителі» – червоні партизани, «ковпаківці». Напередодні Водохреща у село Остріїв, що на Млинівщині, вдерся загін «славновісних ковпаківців». Людей повідомили про їхній можливий прихід, а тому усе село покинуло свої оселі, залишилися старші люди та інваліди.

На околиці села у добротній цегляній хаті Євстахія Ковальчука розмістився штаб, що відразу перетворився на катівню. Штабісти були заздалегідь проінформовані про кожну сім'ю Острієва, Бійниці та Баболок, працювали злагоджено і швидко. У хліві Євстахія вони знайшли криївку, яку господар спорудив для захисту своєї сім'ї від нападу польських банд. Дві доби тут не втихали божевільні стогони катованих.

За столом сидить кат, весь забризканий людською кров'ю, а біля нього, скрегочучи зубами від ненависті, стоять його посіпаки з катівським знаряддям у руках. На підлозі – відрізані вуха, язика, носи... Здоровенний кулак «предводителя» стукає час від часу по столу:

– Таку твою мати! Где скриваются бандьори?! – домагалися «ковпаківці». – Ка-коє псевдо?...

Били коб'їтми, копали в житі... Били, били... й відливали... і в маму рідну – матюками, і в Бога – брудними словами...

...Лежить долі тіло вісімнадцятирічного Миколи Никончука з Бійниці – голе, все в крові, обличчя спотворене, пальці поламані, а з-під нігтів стирчать голки. Хлопець мовчить, тільки час від часу чути хриплий стогін.

– В бункер ево! – голосно крикнув головний.

Нещасному заламали руки, скрутили телефонним дротом, а шию обмотали колючкою і напівживого заволокли в криївку. Про

це нам розповіла жителька Бійниці Галина Якимчук, 1929 р. н.

У той же час у селі Бійниці розстріляли двадцятичотирирічного юнака Василя Марчука та заарештували його брата Андрона, 1920 р. н. Хлопців з Баболок: Івана Вашука, 1920 р. н., Данила Веремчука, 1921 р. н., Андрія Громика, 1925 р. н., Петра Вороб'я, 1922 р. н., Василя Мельника, 1925 р. н. з Бокійми, Миколу Ільчука, 1925 р. н., Василя Веремчука, 1925 р. н. привели до Острієва, до тієї ж хати. Після катування їм поскручували руки, ноги, шиї колючим дротом і повкидали напівживих у схрон.

Сюди приволокли з Бійниці Івана Якимчука. Це був землероб, який понад усе любив свою рідну Україну. Господь його обдарував чарівним голосом, і він співав у

...Ще жевріє, догораючи, клуня. Біля згарища стоять люди... Батьки витягують своїх синочків. Тіла зверху обгоріли, а нижні вціліли. Всі вони обмотані колючим дротом, знівечені до невпізнання, очі повиколювані, носи, язика повідрізувані, а в одного юнака язик вирваний разом із стравоходом.

Всіх нещасних похоронили в своїх селах за християнським звичаєм. До тіла одного юнака підійшла дівчина – Крутяк Оля і поклати на його порізані груди синьо-жовту стрічку. Невдовзі її арештували енкаведисти, піддали

Заместителю начальника тюремного управления НКВД УССР тов. ДЕМЕХИНУ.

РАПОРТ.

Донесу до Вашего сведения, что 22 июня 1941 г. в 3 часа утра по тревоге меня вызвали в УНКВД Волынской обл., где мне начальник УНКВД поручил принимать сводки райорганов области о ходе военных действий.

23 июня 1941 г. в 11 часов 30 минут в тюрьму г.Луцк прибыла опергруппа работников УНКГБ и УНКВД по Волынской области, начальником которой был капитан Госбезопасности тов. Розов. Там же, около тюрьмы, меня вызвал начальник УНКГБ капитан Госбезопасности тов. Белоцерковский, который мне приказал выдать опергруппе тов. Розова всех з/к, содержащихся в тюрьме г. Луцк по статьям УК УССР 54/2, II и особенно ОУН. Оружия зашли в тюрьму для подбора з/к. Отوبرали и вывели на двор тюрьмы примерно 800 человек, которые немедленно были расстрелены там же на месте вышеупомянутой опергруппой.

Через 20 минут после расстрела з/к тюрьмы мы получили указание, что противник находится не в семи, а 25-ти километрах и мы немедленно приступили к уборке трупов. Все трупы 70-ти с лишним осужденных к ВМН и около 800 подследственных нами закопаны и на местах нахождения трупов политокеросином и выпалено. После всего эти места приспаны известью.

Кроме этого, расстреляны охраной тюрьмы и военными частями в окрестностях тюрьмы з/к, пытавшиеся бежать из тюрьмы.

Витяги з копії "Звіту начальника тюрми м. Луцька від 8 вересня 1941 р."

просвітянському хорі. Іванові Якимчуку викололи очі, на шию намотали колючий дріт, прив'язали до партизанської коняки і...

– Слава Україні! – луною рознеслося.

Понівечене тіло кинули до криївки... Про це нам розповіла жінка з Бійниці Віра Василівна Якимчук, 1926 р. н.

З Острієва не встиг втекти з батьками двадцятирічний Павло Навроцький. Його розстріляли на вулиці й загребли в гноярню. Тут же знайшов свою смерть молодий татарин (військовополонений). Прізвище, на жаль, невідоме.

Понад двадцять людей напівживих було кинуто до схрону, зверху прикидано подушками та периною і... не доведи Господи – полум'я безжалюбно охопило дерев'яний хлів та схрон. Стогін розносився в нічній тиші, а язика вогню сповіщали небесам і Богу про те, як катували московські „визволителі” український народ.

Про трагедію розповів нам син Євстахія Ковальчука – Дмитро Ковальчук, 1928 р. н., який нині живе в цій хатині, що колись була катівнею.

Після відходу «визволителів» в село Остріїв помалу почали вертатися його мешканці. Приїхали рідні замордованих.

тортурам, після яких, ледь приплівшись додому, дівчина померла.

Відтоді минуло понад шістьдесят років... і ніхто до сьогодні жодним словом не обмовився про цей страшний злочин. Мовчали... Мовчать... Хто ж ці злочинці? Чи знають люди їхні імена? Знають! Відоме прізвище одного злочинця, який все це творив. Це не татарин і не росіянин, це – хол-яничар, якого досі носить на собі наша українська земля...

Обласна організація КУН подала запит до прокуратури, аби знайти документальне підтвердження злочину і відкрити судову справу.

Люди, опам'ятаймося! Чехи щороку приїжджають до Малина. Де ж ви, патріоти-націоналісти?

Ми мали можливість зустрітись з очевидцями та побувати на тому страшному місці. Бачили цю кату-катівню. Вона потоплає в яблу-невому садочку. На деревах рум'яніють яблунки... чи не від людської крові рум'яніють? Неподалік хати – невеличка земельна ділянка, встелена польовими квітками. Це місце, на якому були спалені українські юнаки... У кожного з нас мимоволі покотилися сльози, мов росинками впали на ці квіти...

Семен ЧИШОК,
Вікторія ШЕВЧУК

Грязь Москвы

3

пація і держава
01.11 – 07.11. 2005 р.

РЕПЛИКА З ПРИВОДУ

КОГО І ЗА ЩО НЕНАВИДИТЬ О. БАЗИЛЮК

Передвиборна кампанія в Україні вже стартувала. Такий висновок може зробити читач, погортавши всеукраїнський тижневик „Славянские новости”.

„Не голосуйте за партии, равнодушные к русскому языку!”, – волає газета. Власне, новин у газетці немає, а надруковане викриває її як антиукраїнську і бульварну. Ось, наприклад, вітання ветеранам війни з нагоди 60-ти річчя Перемоги. Коротенький панегірик з трьох речень, а далі автор, а це сам О. Базиліюк, недавній претендент на посаду Президента, не соромлячись стверджує, що в усіх бідах ветеранів і України винні... незалежність і бандерівці. І так з першої до останньої шпальти мисливець за високими державними посадами паплюжить Україну.

Як свідчить радянська пропаганда, восени 1939 р. на заході України зустрічали Червону армію квітами, хлібом з сіллю та з надією, що їх обмине лихо вже палаючої в Європі війни. Щоправда, старші люди пам'ятали, як після Брусиловського прориву 1916 року, що для слабкої царської армії став можливим лише за підтримки українців зі складу австро-угорської армії, вони були кинуті напризволяще. Пам'ятали і те, як в січні 1918 р. проголосили Акт Злуки, а через місяць стали розмінною монетою, за яку в Бресті була куплена безпека радянської Росії.

Реальність 1939 року перекреслила всі сподівання: десятки тисяч зниклих, замордованих, розстріляних „ворогів народу”. Гітлерівці продовжили геноцид.

Загроза цілковитого фізичного знищення українців змусила політичну організацію ОУН створити для захисту українського населення військову організацію УПА. Проти неї СРСР почав озброювати Армію Крайову ще тоді, коли поляки нічого не знали про Катинь.

З „історичних” же екскурсів газетки „Славянские новости” виходить, що начебто ніякої боротьби за незалежність України не було ніколи. Дещо „восоединили”, дещо узгодили. Наприклад, прісно відома Донецько-Криворізька республіка, яка існувала трохи більше місяця і мала свої печатки російською мовою, – це вам чи не докази необхідності федерально-устрою і, звичайно, російської мови?! За логікою О. Базиліюка.

Невже Базиліюку невідомо, що Україна і Росія підписали Дого-

вір з безпеки і співпраці в Європі, де існуючі кордони визнані непорушними? Думаю, відомо. Отож, свідомо вдається до про-вокацій.

Ненавидить О. Базиліюк Україну, українців, їхню мову, історію, культуру. „В Івано-Франківську порушують Конституцію! – кричить газетка. – Там ухвалили програму розвитку української мови у навчальних закладах”. А в Донецьку згідно з рішенням міської ради просто відмінили норму щодо української мови. І це – „бальзам на рани” О. Базиліюка. Серед безлічі назв закладів та установ російською, англійською, італійською мовами в місті є декілька написів українською – „Слов'яни” бойкотують їх. „Обнажаем мечи!”, – кричать вони і „викочують” на останню сторінку газетки добре відому Цар-гармату. Українська мова з'явилася тому, що поляки ополячили російську мову, стверджують „слов'яни”. Оце так новина! Мабуть, за допомогою Інтернету?! Чому ж абетка „кирилиця”, а не латинь?! Ото поляки!

Але зважте, панове „слов'яни”, що поляки, незважаючи на ваше „відкриття”, не оголошують Української мовної війни, не вимагають визнання польської мови державною мовою України.

Це ваш кумир, товариші „слов'яни”, К. Маркс писав, що людина, яка не хоче знати мови того народу, серед якого живе, є або рабом, або найманцем, або інтервентом. Ви – не раби і не найманці. Отож, інтервенти. І краще здайте мечи і Цар-гармату у музей. Бо, як сказав інший ваш кумир: „Хто прийшов з мечем, той від меча і загине”. Ви цькуєте і цїлите в націю, яка дала світові, а Росії особливо, не тільки українців, що щиро люблять російську мову, а й чимало геніїв. І вона, українська нація, має право на гідне ставлення до її держави, мови, історії, культури. Візьміть собі за приклад грузина Рауля Чилачава, татарина Рефата Чубарова, єврея Натана Щаранського і сотні тисяч інших достойних представників усіх народів, які це право українців поважають.

Віктор ПРОКОПЧУК

Н-О-О-Р-Р-МАЛЬН-О-О-О!

Після відставки Тараса Стецьківа нарешті призначено нового президента НТКУ. Екс-віце-прем'єр-міністр Микола Томенко так відреагував на цю новину: „Призначено людину, про концепцію розвитку каналу якої ніхто нічого не чув”. Зате вся Україна неодноразово почула, що новий Президент Національної(!), тобто державної(!) телекомпанії України(!) спілкується лише державною мовою Російської Федерації. Аж надто цікаво – чому? Адже людина носить українське прізвище, закінчила Київський університет ім. Т. Шевченка та упродовж тривалого часу працює в галузі журналістики.

Можна собі уявити, якими темпами і за якими концепціями тепер просуватиметься українізація

державного українського телебачення, коли всі його працівники переходитимуть у кабінеті керівника телевізії на російську мову.

Леонід Кравчук, коли ще сам був Президентом України, якось сказав, що коли українець з освітою, який живе в Україні, не може спілкуватися українською мовою, то „або у нього в голові чогось не вистачає, або тут щось не те”. Не схоже, щоб у В. Докаленка в голові не вистачало. Скорше, тут щось не те.

Чи, може, новий керівник НТКУ, як той персонаж з телереклами, коли біля його вуха просвістів і гепнувся об асфальт вазон, що звалився з балкона, а він гука: „Н-о-о-рмально-о-о!!!”

Юрій ГНАТКЕВИЧ

ОДЕРЖИМІСТЬ

ПАРАДОКСИ УКРАЇНИ І МОЇ

Наш спеціальний кореспондент на Івано-Франківщині Антоніна Спільна підтримала чин Олександра Мазуренка і подорожує разом з ним Україною. (Нагадаємо, на честь 500-річчя Кальміуської паланки українського козацтва та в пам'ять Олекси Гірника Олександр Мазуренко поставив перед собою мету — пройти на милицях Україною зі сходу на захід і назад шлях завдовжки 5600 км).

Сьогодні пані Антоніна ділиться своїми враженнями від мандрівки Вінниччиною.

На третій день моєї подорожі (Олександр Мазуренко в дорозі вже 163 дні) ночували ми під навісом зупинки „Хомінці”, накрившись плащем, оскільки намет наш намок (спальники теж). Але ось такий парадокс: виспалася — як ніколи не спала вдома, і жодного разу не кашлянула, хоча раніше простуджувалася часто.

А перед від'їздом з дому прийшов лист від п. Тулика з Красногвардійська... і ще один парадокс — Донецщина дізнається про подорож Олександра Мазуренка від спецкора на Івано-Франківщині тільки на шостий місяць після старту.

Парадокс, що В. Ленін прижився по селах і містечках Вінниччини так, що завжди вказує нам з паном Сашком напрямку руху. Парадокс, що „Регіони”, КПУ, НДП — найчисленніші на заході Вінниччини, а Януковичу в III турі минулих виборів принесли тільки трохи більше 20% голосів.

Парадокс, що в школах здебільшого працюють вчителі пенсійного віку, а молодь має тільки 0,25–0,5% ставки. Виховали вчителі собі достойну заміну, а роботи — зась!

Парадокс, що землі тут вистачає, є непогані пасовиська, а працювати нема кому: більшість селян подалися на заробітки, а ті, які залишилися, або не дуже хочуть, або не вміють.

Парадокс, що Вінниччина — цукрова Вінниччина — купує кубин-

ський цукор. Як скаржився один хвацький козак на коні, правда, впряженому у віз: „Дожилися, що з кубинського цукру самогон жемемо. А з нього ж — і самогон не самогон, а казна—щол!”

Всі ми — українці, всі, кого не запитаєш, і при зустрічі отой же козак, якому не до смаку самогон з кубинського цукру, дарує мед, щоб ми з паном Сашком були здорові, а школярі, вибігаючи на дорогу, зацікавившись візком Олександра і його розповіддю, діляться булочкою і цукерками. І так щиро. А дехто „пригощає” нас гарячим душем. А іноді залишаємося без гарячої вечері, але тільки тому, що спонсори за неї своєчасно не перерахували гроші, а власниці харчового закладу треба, бачте, негайно.

І йдемо ми з Олександром Україною — цікаво йдемо: несемо дух нескореності нашого козацтва зі східних теренів і незборимий дух націоналіста — із західних. Несемо дух українства шляхами України.

І дуже хочеться, щоб за жертвний чин Олександра Мазуренка знала вся Україна. Тому прошу всіх голів РДА повідомляти про це якомога більше людей через місцеві газети, радіо, телебачення, щоб усі відомили і ті, кого він не зустрів на своєму шляху, що кожен має працювати на українську Україну.

Антоніна СПІЛЬНА, Вінниччина

ДУМКА ВГОЛОС

ДЕРЖАВА В НЕБЕЗПЕЦІ

Відгомін вересневого політичного скандалу ще довго чути- меться в Україні та впливатиме на її політичне життя.

Детонатором, який спричинив політичний вибух, стала заява О. Зінченка. Тоді В. Ющенко нарешті показав, що він не такий м'якотіль, як здавалося. Пішли у відставку Порошенко, Третяков, а також увесь уряд. Відсторонені члени команди витягли тонни компромату один на одного і в потрібний момент оприлюднювали його самі або підсовували комусь.

Вся діяльність команди Президента крок за кроком віддаляється від задекларованого на Майдані. Це і різкий поворот щодо ЄЄП, і невиконання обіцянки “Бандитам - тюрми”, і відмова від переоцінки результатів приватизації, і подальша тяганина зі справою Гонгадзе, і намагання надати російській мові особливого статусу... На цьому тлі губиться питання щодо статусу воєнків ОУН-УПА.

У владній команді і надалі панує подвійна мораль і славослів'я.

Отож, долю України і далі вершать перефарбовані номенклатурні компартійці. Чого тільки варта так звана народна партія “Народний союз “Наша Україна”, яка перетворилася на партію Порошенка, Безсмертного, Жванії, Зварича, Червоненка...

А де ж наші національно-демократичні партії? Практикою “конструктивної опозиції”, майже незмінним депутатським корпусом, кандидатури до якого диктувалися згори, безплідністю частини нардепів в законотворчій діяльності, безкінечні клонування партій сприяли втраті їхнього авторитету та захопленню влади в Україні космополітами й олігархами.

Що ж маємо перед стартом виборів-2006? Зростання рейтингу Партії регіонів, СПУ, КПУ, НПУ, ПСПУ, БЮТ, падіння рейтингу НСНУ (фактично ця партія щоденно втрачає прихильність виборців). Щоб не зникли з політичного поля України праві й правочентристські партії, щоб у ВРУ звучала думка українців, потрібно працювати над створенням блоку цих партій, формуванням списку кандидатів, які зможуть творчо працювати у ВРУ, захищати українські національні інтереси.

Якщо об'єднання не відбудеться, то КУН спільно з іншими національно-патріотичними організаціями має йти самостійно і відстоювати інтереси українців в Україні.

Валерій ПЛИСАК,
м. Івано-Франківськ

Відомо, що енергетичні кризи, котрі час від часу потрясають Україну, — не техногенного чи економічного, а політичного характеру і мають дві складові — зовнішню і внутрішню.

Перша складова — це, як висловився ще перший президент РФ Б. Єльцин, нафто-газо-твело-вий “кранік”. За його допомогою наша прийомна дочка Росія (Московія) прагне ліквідувати здобуту Україною незалежність. Власне, засіб створення криз — пальне — є не російським продуктом, а краденим добром. Пограбувавши українські та кавказькі ресурси, тепер нафту і газ, якими наразі шантажують Україну, беруть “із тех крайов, где воевал Ёрмак”.

Руїну після себе залишила Росія і на Донбасі. Відомо, що з початком видобутку дешевого екібастузького вугілля в Казахстані (знову крадене) ЦК КПРС і РМ СРСР ухвалили таємне рішення про припинення пріоритетного розвитку „Всесоюзной кочегарки”. У незалежній Україні ми побачили Донбас вже занепалим. Щоб підняти його, потрібна політична воля і значні кошти.

Не краща ситуація з паливом для 15 ядерних блоків українських АЕС. Жовтоводське родовище уранових руд хизацьки пограбовано, урановий концентрат вивезено до Росії і там складовано, де з нього виготовляють ядерне паливо і продають Україні. Якщо до цього додати, що більшість українських НПЗ за безцінь прихватизовані російським капіталом, то стане зрозуміло: в Україні щодо палива панує жорстка монополія Росії.

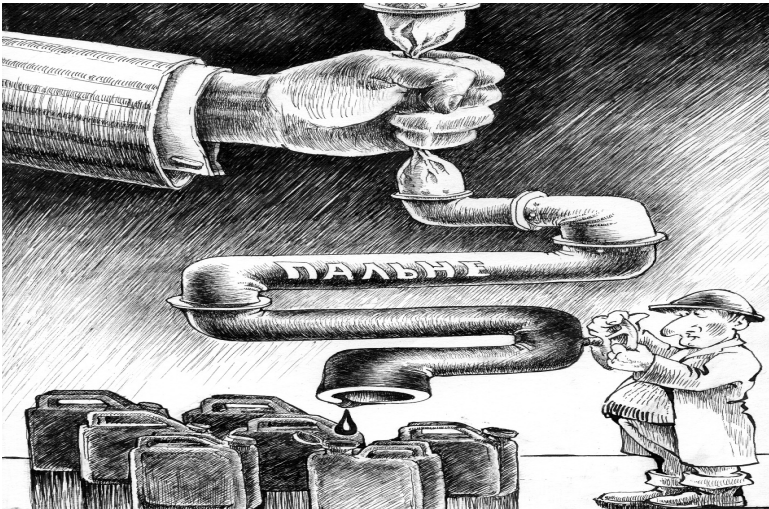
Друга складова — це російська п'ята колона, яка править незалежною Україною від оксамитової української революції 1991 р. до помаранчевої — 2004 р. Першим винуватцем паливних криз слід вважати першого Президента Л. Кравчука, адже він не дбав за незалежність України та відродження української нації.

Інший п'ятиколонник — комуніст О. Мороз — очолював у дні становлення незалежності зловісну “групу 239”, а згодом і саму ВР. Керована Морозом ВР, а також створена ним соцпартія долучилися до поглиблення перманентної паливної кризи. У примруженні очіці цього старого хитруна вдалося заглянути лише в дні помаранчевої революції, коли він через ВР “у пакеті” протягнув політичну реформу, яка у грудні звеленанівець повноваження Президента та підігріє сепаратистські настрої у певних областях.

Ось ці двоє і започаткували системну кризу, в основі якої — паливна. Це за їхнього правління почалося блокування будівництва Одеського нафтотерміналу. Це вони посадили в прем'єрське крісло з правом видавати укази ще одного ворога української нації — Л. Кучму, який віддав Росії 5 із 6 українських НПЗ.

За даними уряду, сьогодні Україна на 90% за нафтою і на 80% за газом залежить від свого стратегічного ворога.

Обраному революційним Майданом українському Президентові та майбутній ВР, що буде, з Божою поміччю, також українською, належить покінчити з хронічною енергетичною кризою. Але чинна влада подає наразі тривожні сигнали про можливість передачі частини своїх повноважень наддержавним органам ЄЄП, про остогидлий із часів кучмізму газотранспортний консорціум — все заради ковтка газу пе-

ЕНЕРГОЗАЛЕЖНІСТЬ — ЗАГРОЗА ІСНУВАННЮ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ

ред зимою і виборами, що наразі увічнить кризу.

Влада уже зараз повинна вжити термінових заходів, щоб створити 3–4-місячний запас світлих нафтопродуктів, вугілля та газу, допоки буде вирішено стратегічне завдання — одержання енергоносіїв не менше як з п'яти джерел.

Донбасу треба повернути славу тепер уже “всеукраїнської кочегарки”, адже на території колишніх Кальміуської і Самарської паланок запорізьких козаків відкрито велетенські запаси вугілля. І попри “старання” попередньої злодійської влади, що збереглися шахтарські кадри — ці справжні нащадки українських козаків, які готові добувати для України вугілля.

Перший крок до відродження Донбасу уже зроблено — відновлено Мінвуглепром, виплачено заборговану шахтарям зарплату.

Деякі роки тому інститут геології НАНУ сповідав, що в Україні лише розвіданих запасів нафти вистачить на 20 років при потребі 20 млн тонн на рік. Ще кращі прогнози були щодо газу. А ще маємо перспективні родовища як на суші, так і на шельфі морів. Але видобуток власної нафти майже 15 років тупцює на рівні 4,5 млн тонн на рік.

Те ж саме слід сказати і про замкнутий цикл виробництва власного ядерного палива. Тут Україна може стати навіть експортним лідером Європи — вона має унікальні запаси цирконію і гафнію та ще не займане(!) Новокосянтинівське родовище уранових руд із запасами на 100 років. Ось на цю справу і слід узяти західні кредити!

Але енергоносії потрібні зараз. За них російська монополія вимагає нових жертв. Тому з небезпечного російського джерела, а ним слід вважати будь-який енергопровід, що перетинає російський кордон, можна взяти, окрім плати за транзит, яка повинна зростати з підвищенням ціни на нафту, ще додатково 5–8%. Слід забути й за каспійську нафту, якщо нафтогін йтиме через Кавказ. Адже Росія завжди може знайти якихось “асетінцев”. На це сумнівне джерело можна додати не більше 5%. Щодо решти понад 60% потрібної нафти, то тут слід повернутися до трохи модифікованої технології термінового розкриття, запропонованого націонал-демократами ще в 1991–1992 рр. Суть її така: Україна має поблизу Одеси нафтотермінал, доставляє морями до нього нафту з невідконтрольних Росії країн і переробляє її на українських НПЗ. До цієї ідеї схиляється голова НАК “Нафтогаз України” Олексій Івченко. А суть модифікації в тому, що сьогодні треба терміново націоналізувати Одеський, Херсонський та Бердянський НПЗ, якими підступно заволодів російський капітал. І нехай панове Литвин, Симо-

ненко з Морозом не лякають українців пугалом “розчарованих власників”. Такі власники, як російські, що під час живих поставили на “профілактику” три НПЗ і знову погнали вгору ціни на пальне, нехай собі випаровуються, “як роса на сонці”. На їхнє місце придуть свої, чесні.

Проте, ставши на цей шлях термінового розкриття, слід відповісти на низку запитань. Чи має Україна власні танкери, чи їх треба фрахтувати? Здається, останній наш танкер водотоннажністю 300 тис. тонн був спущений на воду в Керчі в середині 70-х рр. А хто гарантуватиме безпеку транспортування нафти Чорним морем? Невже оті 12 із 35 кораблів військового флоту, які залишаться після чергового скорочення, задуманого міністром оборони тов. Гриценком та віце-адміралом Князем? І це при 2835-кілометровій береговій лінії. А Чорне море неспокійне — на Кавказі Росія веде перманентні війни проти національно-визвольних рухів. Російський, на відміну від українського, нескорочений флот стоїть у Криму. Не виключено, що українським танкерам буде потрібен конвой. Хто і якими плав- та авіаза-собами його організує?..

Отой нафтовилів “невідомого походження” в акваторії Одеського нафтотерміналу, що покрит до 10 км узбережжя, заплмував також і мундир Князя, і краватку Гриценка. Чи не пора замислитися над цим інцидентом правоохоронним органам?

Є запитання й щодо нафтогону Одеса—Гданськ, який сьогодні йде з нікуди в нікуди. Чому це Україна, сама потерпаючи від паливної кризи, взялася транспортувати нафту своєю територією з одних країн у треті? Зрештою, чому наш стратегічний партнер і провідник в ЄС Польща навіть не приступила до проектування своєї ділянки нафтогону, створивши умови для реверсу? І знову слід визнати слушність пропозицій щодо будівництва в Бродях українського НПЗ.

Отож, розкриття вимагає певних коштів. Щоб їх швидко знайти, слід застосувати милу українцям толочу, приміром, націооб'єднувальний фонд “Антикриза”, у який би мали зробити внески відповідно до кількості своїх членів усі 128 зареєстрованих партій, громадські організації, усі суб'єкти господарювання, високопосадовці, депутати, чиновники, чим підтвердили б свою українськість. Посильні внески могли б зробити і представники середнього та малого бізнесу і навіть пересічні громадяни, засвідчивши тим свою любов до України — “до глибини кишені”.

Євген ЛУПАКОВ,
член Головного проводу КУН,
Юрій БОБРАНИЦЬКИЙ,
член СОУ

У 44-му правилі життя українського націоналіста зазначена така чеснота: “Що робиш, роби совісно й так, як би воно мало бути вічним й мало стати останнім і найкращим свідомством про тебе”.

Саме так намагається працювати на ниві національного виховання своїх односельців друг Іван Приймак із с. Поділля, що на Тернопільщині.

Активіст-націоналіст по духу, він ще за часів советської влади перебував під наглядом „органів”. Його брат Василь Бойко, пс. “Книш”, загинув у боротьбі за УССД у чині районного провідника ОУН. У роки більшовицьких переслідувань друг Іван завжди замовляв панахиду пам’яті за полеглими у боротьбі за волю України односельцями.

Коли загули дзвони великого відродження України, Іван Приймак став активно працювати у лавах просвітянського товариства та його хору. Брав участь у багатьох політичних маніфестаціях та урочистих заходах. Йому належить заслуга у відновленні розбитого комуністами пам’ятного хреста на могилі Січових Стрільців на сільському цвинтарі.

Друг Іван – активний учасник помаранчевої революції. Кілька днів з родиною перебував на історичному Майдані у Києві. Працював у дільничній виборчій комісії, запобігав фальсифікаціям.

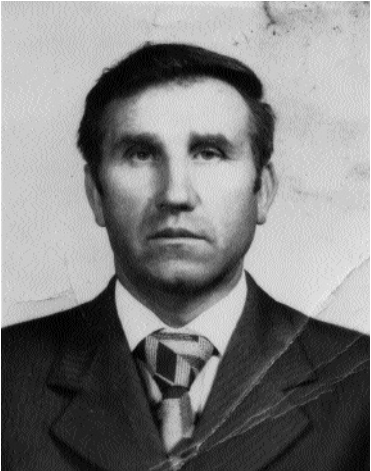
Націоналіст Іван Приймак активно відгукувся на заклик ОУН збирати кошти на будівництво пам’ятного Меморіалу героям ОУН–УПА у Моршині. Пожертвувавши

від себе певну суму, він відвідав навколишні села: Ангелівку, Садки, Кошилівці, Хмелев, Дорогивку та інші, де зустрівся з понад 130 жертводавцями і зібрав від них 4300 грн.

А ще Іван Приймак активно збирав матеріали для написання книги-меморіалу “За тебе, свята Україно”, присвяченої Визвольній боротьбі ОУН-УПА на території Заліщицького повіту, серед них було багато унікальних світлин та спогадів.

Майже щороку активіст виготовляє керамічні фото за власні кошти та встановлює їх на пам’ятних плитах Повстанського пантеону героїв-борців, що височіє при в’їзді до Заліщиків. На плитах з’явилися світлини Степана Грицика – чл. ОУН, директора школи у Поділлі, розстріляного більшовиками 1941 р. в Умані; його дружини Клавдії, сина Бориса, багатьох працівників підпілля.

Іван Приймак намагається відновити у рідному селі могилу борців за волю України, зруйновану більшовиками після Другої світової війни. До речі, в УПА загинув 51 повстанець із Поділля, депортовано 102 мешканці села. В оселі районного провідника Служби Безпеки Петра Приймака, пс. “Дуб”, побував легендарний провідник УПА – Роман Шухевич.

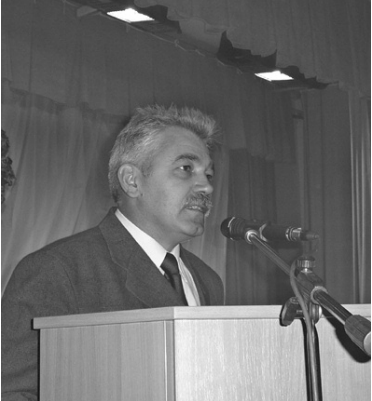
Досі через навмисне гальмування керівниками сільської ради не вдається реставрувати розбитий советами пам’ятний хрест, присвячений скасуванню панщини. А ще хотів би Іван, щоб сільській школі присвоїли ім’я її колишнього директора Степана Грицика, великого просвітителя, виховника підпілля ОУН, замордованого НКВС.

Ще багато різних планів виношує у серці патріот Іван Приймак. За успіхи у праці для добра українського народу Головна Булава УПА ім. Романа Шухевича нагородила його пам’ятним хрестом Заслуги на честь 60-річчя УПА.

Ось такий він – націоналіст Іван Приймак, який кожну хвилину свого життя прагне віддати Україні.

Нестор МИЗАК, кандидат історичних наук, м. Чернівці

КУН НА МІЖНАРОДНОМУ КОНГРЕСІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

У столичному Будинку вчителя відбувся Міжнародний конгрес „Українська мова вчора, сьогодні, завтра в Україні й світі”.

Серед питань, що обговорювалися, йшлося про місце, долю і роль української мови в Україні й світі. Учасники конгресу намагалися осмислити націєтворчі та загальнодержавні процеси. З’ясувалися шляхи подолання існуючих мовних суперечностей в Україні та в українській діаспорі, виконання статті Конституції про статус української мови.

На відкритті конгресу виступили: міністр освіти і науки України Станіслав Ніколаєнко, Святійший патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет, директор Науково-дослідного інституту українознавства Петро Кононенко. З вітальним словом від КУН до присутніх звернувся головний редактор газети „Нація і держава” Микола Гук, який наголосив на ролі українських націоналістів у процесі розвитку та становлення української мови як єдиної державної мови України.

Під час конгресу працювали секції: „Українська мова в самопізнанні й самотворенні народу”, „Мова як чинник національної самоідентифікації українців”, „Мовна політика. Державні механізми утвердження мови”, „Мовно-освітні орієнтири. Мова сучасної науки”, „Українська мова в розбудові національної культури” та ін. З доповідями на них виступили понад 500 учасників, серед яких вчені, політики, громадські діячі, освітяни, мовознавці, історики, письменники не лише з України, а й з 32 країн світу, де живе українська діаспора.

На думку професора Світлани Єрмоленко, щоб змінити оцінку мовної ситуації, маємо спостерігати за роботою державних установ, інформаційним простором, станом мовної політики в дошкільних і вищих навчальних закладах, мовною практикою в Інтернеті, статусом українознавчих кафедр і культурно-освітніх центрів за кордоном.

Учасники конгресу звернулися з ухвалами до Верховної Ради, уряду та Президента України.

Згадуючи атмосферу, дискусії, що точилися під час роботи конгресу, стає прикро, що ми, українці, в себе вдома – в незалежній державі – мусимо боротися за національне самоствердження, за право чути рідне слово. Але так мусимо. Бо якщо не ми, то хто?.. Невже міністр-соціаліст, який злукавив своєю присутністю на Міжнародному конгресі української мови, а насправді лише чекає слушної нагоди, аби остаточно зрусифікувати українські школи?..

Анна БАГРЯНА, член КУН.
На світлині: Микола Гук під час виступу

СВЯТО ПОКРОВИ НА ХЕРСОНЩИНІ

Його організаторами стали Херсонські обласні організації КУН, Братства ОУН-УПА, ВЛУЖ, Союзу українок, НРУ. Урочистості розпочалися з молитви й виступу отця Миколая (УПЦ КП). Присутніх привітали: від КУН Роман Лушпинський, голова ХОО СУ Олена Колісниченко, народний депутат Олександр Ткаленко, від Крайового (обласного) Товариства „Соборне козацтво України „Січ” козак Микола Сакович. Голова обласного Братства ОУН-УПА Тетяна Карпець зачитала звернення Проводу ОУН(р) з нагоди 63-ї річ-

ниці утворення УПА. Привітали упівців і козаків також представники Спілки української молоді.

Насамкінець свята відбувся концерт. Звучали козацькі, стрілецькі й повстанські пісні у виконанні ансамблю “Дніпрова хвиля”, жіночого хору “Червона калина”. Патріотичні вірші читали: студент, член СУМ О. Свореня, Т. Карпець, В. Петренко. Воякам УПА були вручені квіти.

Конгрес-інформ

ПАМ’ЯТЬ

УВІЧНЕНИЙ У ГРАНІТІ

За ініціативи Зборівського РО КУН, сприяння місцевої влади і на пожертви громадян у Зборові, що на Тернопільщині, споруджено й урочисто відкрито пам’ятник нескореному зборівчанинові, членові ОУН, воякові УПА Володимиру Дякову. 60 літ тому саме тут трагічно обірвалося життя 24-річного патріота...

Народився Володимир Дяків у селянській родині. З дитинства прилучився до книги, на прикладах волелюбних героїв гартувалися його воля і сила духу. Такими ж були його брати Микола, Мирон і Григорій, які в різні часи боролися за

вільну Українську державу, віддали своє життя за її незалежність.

На шлях боротьби юнак став з ранніх літ. Як референт пропаганди ОУН здійснював велику просвітницьку роботу серед населення, закликав людей до боротьби. Схоплений енкаведистами, мужньо переніс тортури. Вирок був страшний – смерть через повішання. 25 березня 1945 року юнака стратили на очах багатьох зборівчан, силоміць зігнаних на майдан. Останніми словами Героя були: ”Слава Україні!”

Ганна ШАВАРИН, м. Тернопіль

...ДЕ БІЙ ЗАПЕКЛИЙ КЛЕКОТІВ

Члени Новоград-Волинського Братства ОУН-УПА свято шанують пам’ять про героїв-повстанців, які віддали своє життя у бою з німецькими загарбниками на околиці села Симонів Ємільчинського району, що на Житомирщині.

Тоді, у далекому 1943 році, сотня командира ”Негуса” прийняла тут бій з фашистами. Кілька годин тривала запекла боротьба: гинули вороги і гордо вмирали за рідну землю доблесні вояки УПА. Та сили були нерівними. Багато месників на чолі з командиром загинули, решта – відступили.

Мешканці села поховали упівців на пагорбі. Нині на могилі героїв височить дубовий хрест, щороку сюди приносять вінки, квіти, червону калину.

Ось і нещодавно члени Братства ОУН-УПА разом з друзями вшанували полеглих на місці, де колись клекотів запеклий бій. Священик Петро-Павлівської церкви Київського патріархату Микола Бринчак відправив панахиду за загилими.

Михайло КОТ, м. Новоград-Волинський

ТВОРЧІСТЬ ЧЛЕНІВ КУН

ГЕРОЯМ УПА

*Герої УПА! Я до ніг Вам
Вклоняюсь так низько,
Що чую, як стогне,
Як плаче земля.
За спів солов'я,
За калини червоне намисто,
За рідну Вкраїну,
За вільний політ журавля.
Життя Ви поклали
На Вівтар Свободи –
За щастя і радість
Онуків й дітей.
А смерть щохвилини
Дивилась Вам в очі,*

*І місяць тривожно
Народжував день.
Твоїх не забудем
Героїв, Вкраїно!
І пам'ять про них
Буде жити в віках.
Колосся пшениці
І грона калини
На виштитих їм
Рушниках.*

Марійка САМБОРСЬКА,
секретар Скалатської
МО КУН

* * *

*Бойовому другу "Чернику"
І десять літ трудних,
в нерівному бою,
Ви проливали кров ворожу і свою,
Готові йти до бою знов і знов,
Щоби звільнити нарід від оков,
Щоби здобути Україні волю.
Та не судилось покорити долю –
Одні у бою голови поклали,
Інших в Сибір на каторгу заслали.
Затихла боротьба,
не стало сил в народу,
Щоби боротись дальше за свободу.
Та ворог не спинив визвольний змаг,
Не помогли йому ні тюрми, ні ГУЛАГ.
Ненависна тюрма народів впала,
І Вільною Вкраїна наша стала.
Сьогодні в нас своя держава,*

*Але при владі залишились ті,
Кому ворожа Ваша справа
Та ідеали Ваші пресвяти,
За які Ви славно воювали
І кров свою юнацьку проливали.
Ім знову хочеться нас всіх
в союз загнати,
А вас замкнути за тюрмні ґрати.
Та правда переможе.
Настане скоро час –
Вся Україна привітає Вас.
Визнає Ваші бойові потуги
І щедро нагородить за заслуги.
Бо кров, пролита за свободу,
Вшанована у кожного народу.*

Дмитро КАЛИНЯК,
смет Путила, Чернівецька обл.

Я НЕ ХОХОЛ!

*Я не хохол!
Я – українець!
І цим пишаюся
Щодня.
Моя любов
Усе сильніша
До Батьківщини,
Де родився Я .
Нас гвалтували і топтали,
Та ми піднятися змогли:
І Незалежність відстояли,
На власній, не чужій землі.*

*Я Незалежністю пишаюсь –
Її готовий боронить,
І ворогу не дам ніколи
Її, стражденную, згубить.
Я не хохол! Я – українець!
Хай пам'ятають це усі,
Моя любов із серця лине,
Як линуть в небо журавлі.*

Ілля МАНЧЕНКО,
член КУН, м. Маріуполь

НА ЖИТТЄВИХ ПЕРЕХРЕСТЯХ

ПОНАД УСЕ
ЛЮБЛЮ УКРАЇНУ...

Очі чарівної жінки Юзефи Каракулі випромінюють дивовижне світло, тепло і любов до людей. З нею можна розмовляти годинами. Мудрість – у кожному її слові. Мені вона нагадує мою бабусю Марію. Так і хочеться пригорнутися до неї, торкнутися посивілого волосся, приголубити і відвести від неї усі тривоги та нещастя. А горя на її жіночі плечі випало немало...

Народилася Юзефа Бойцун (дівоче прізвище) у селі Цвітовій Калуського району на Івано-Франківщині у багатодітній родині. Від тата й мами успадкувала любов до України. А коли окупанти прийшли на Івано-Франківщину, не змогла залишитися осторонь боротьби за незалежність – стала зв'язковою ОУН.

24 травня 1946 року юну оунівку було заарештовано. На неї чекали допити, тортури, приниження. Перенесла страшні муки, та зрадницею не стала, вірила у праведність справи, заради якої ризикувала життям.

Бійцями УПА були й рідна сестра Юзефи Марія з чоловіком Василем, котрий разом з товаришем, потрапивши в оточення, із вигуками «Слава Україні!» підірвав себе в бункері і навіки залишився в українській землі, за незалежність якої боровся. Сестру Марію заарештували і вивезли в далекий Казахстан.

А на долю Юзефи випали нові випробування: тюрма, суд, вирок – десять років таборів, конфіскація майна та зверхнє – «ворог народу», «бандерівка».

Кіровські табори, що у В'ятському районі, вона не забуде ніколи. 300 грамів чорного хліба та баланда з трав, бур'яну, смердючої риби – таким був денний раціон ув'язнених. На світі тримало лише бажання вижити й обов'язково повернутися на Батьківщину, побачити рідних.

З 1949 р. Юзефа важко працювала на лісоповалі в Комі АССР. Щоб отримати 800 грамів хліба, потрібно було вирубати не менше 10 кубів лісу.

Юна зв'язкова ОУН відбула у таборах 8 років 5 місяців і 22 дні, кожен цей день вона пам'ятає і не забуде, доки житиме.

Звільнилася 1954 р. за амністією. Повернутися в Україну виявилось непростю справою, не було ні грошей, ні роботи, щоб їх заробити.

Та доля втішила дівчину, подарувавши велике кохання. Україна посміхнулася їй, принижений і згорьований, вустами та очима юнака з Тернопільщини. Він, її Йосип, зробив їхнє життя щасливим, незважаючи ні на що. У червні 1955 побралися, у 1958-му народився син Ігор. Жили у бідності, та не було жодних непорозумінь і сварок. Розмовляли українською, співали українських пісень, мріяли повернутися в Україну. Їх єднала любов до рідної землі, адже були вони не лише подружжям, а й однодумцями, соратниками в боротьбі за незалежність України.

Йосип Каракуля як вояк УПА був заарештований і засуджений до 10 років ув'язнення з конфіскацією майна за теми ж статтями Кримінального Кодексу УРСР, що і Юзефа. І йому доводилося чути

вслід: «бандерівець», «ворог народу». За плечима – 9 років 4 місяці і 17 днів таборів. Як і Юзя, 1954 р. звільнений за амністією.

Ще довго поневірялися по чужих світах Йосип і Юзефа. Важко працювали, збирали копійку до копійки, щоб повернутися на рідну землю.

Ростили, плакали синопка Ігоря. Навчили його української мови. Раділи, коли син промовляв: «Тату!». А от про минуле своє не розказували, аж поки син не став дорослим. Боялися за нього, хотіли позбавити душевного болю і тавра «син ворогів народу».

Тільки 17 квітня 1991 р. подружжя реабілітували.

...23 жовтня 2005 року виповнилося 8 років, як пішов з життя Йосип Каракуля, а Юзефа стала вдовою. 42 роки прожили вони у любові й злагоді, виростили достойного сина. Мешкають у Старокостянтинові їхні внучки Оля та Ана, правнучки Дарія та Лілія. Колишня зв'язкова доглядає маленьку Даринку, яка ніжно називає бабусю – Юзею. Життя триває.

Гірко плаче жінка, коли згадує минуле, коханого чоловіка, політв'язнів, вояків ОУН-УПА. Показує медаль «Учасникові Другої світової війни 1939–1945 рр.», яку, як каже пані Юзефа, «дали чоловікові, коли був ще живий В'ячеслав Чорновіл».

Так і не дочекався визнання вояків УПА на державному рівні Йосип Каракуля, пішов із життя не з образою на державу, а з любов'ю до України. Співав повстанських пісень, був веселим, життєрадісним. Таким і запам'ятали його люди.

Останні 5 років через стан здоров'я Юзефа Мартинівна (у січні 2006 року їй виповнилося 79 років) не виходить у місто: болять ноги, їй важко пересуватися навіть по хаті. Але цікавиться подіями в країні, сумує через непорозуміння між політиками. А ще запитує: «Таню, а чому в мене в паспорті не вказано, що я українка, чому не вказано національності? Я так довго мріяла повернутися в Україну, боролася за її незалежність, то хіба я – не українка?»

Не знаю, що сказати цій славній патріотці України, чудовій жінці, що пережила голод, холод, табори, приниження, переслідування, тюрми... Як втішити? Адже чекає вона не слів, а справ – заслуженої шани і поваги від держави.

Хочеться вірити, що нинішньому керівництву України стане мужності й мудрості на цей крок, і Юзефа Мартинівна обов'язково дочекається державного визнання вояків УПА – за себе і за коханого чоловіка.

Тетяна БОНДАРЧУК,
член Старокостянтинівської
МО КУН

Донбас, на жаль, став для України синонімом сепаратизму, фальсифікацій виборів, кримінальних «паханів», що ділять регіон, та небаченого розгулу криміналітету. Але справжня історія краю ще пишеться. І даремно вже забути, що родом з Донбасу Микола Руденко та Василь Стус, Олесь Тихий та Анатолій Солов'яненко.

Не згадується, що саме на Донецькій землі відбувалися перші засідання Української Гельсінської групи, що саме донецькі шахтарі в такому тепер далекому 1991-му стали тією рушійною силою, яка привела Україну до незалежності.

Та мова не про те. Мова про людей, які завжди, навіть у найтрагічніші для країни часи, бачили реальну перспективу розквіту Донбасу як невід'ємної частини України. Вони наполегливо розробляли економічні проекти, знаючи, що тільки в нашій країні мо-

жливе втілення їхніх планів. Серед таких самовідданих назвемо Олександра Клименка. Син шахтаря, моряк, а після служби на флоті й сам шахтар, він піднявся з глибин народу.

Свого часу закінчив ВНЗ, згодом очолив одне з найбільших підприємств в регіоні – трест «Донбасенергобуд», яке вивів із затяжної економічної кризи. При цьому молодий керівник переймався проблемами не лише краю, а й усієї країни – на початку нового століття розробив стратегію розвитку енергетичної системи України.

Втім, розумів, що здійснити власні економічні розробки йому не дадуть. Тому вирішив прориватися

ДОНБАС
ВІДРОДЖУЄТЬСЯ

у Верховну Раду, щоб мати можливість впливати на формування державної політики. Та приєднуватися до донецьких можновладців, купуючи місце в так званій «шахматці», не побажав. І кримінальна влада йому це згадала. На членів виборчого штабу Олександра Клименка почався психологічний тиск. Тоді ж його було жорстко побито. Кримінальна справа не розслідувана й досі...

Як заступник голови Донецької облдержадміністрації Олександр Клименко нині займається вирішенням питань паливно-енергетичного комплексу. Для цього розробив комплексну програму економічного розвитку області, згідно з якою вирішено створити об'єднану енергетичну Асоціацію, до якої увійдуть три енергетичні компанії – ВАТ «Донецькобленерго», ВАТ «ПЕМ – Енерговугілля» (за погодженням) та Донецька філія ДП «Укренерговугілля». Це дозво-

котехнологічну, потужну і розвинену паливно-енергетичну компанію. Завдяки низці заходів, одна галузь витягне з прірви іншу. При цьому буде вирішено низку соціальних проблем у депресивних населених пунктах, зокрема поліпшиться опалення житлового сектору і освітлення вулиць у проблемних шахтарських містах.

Інша програма – «Розвиток енергетики та котлобудування» – дозволить енергетичним підприємствам з державною часткою подолати збитковість та дати консолідований прибуток у 2007–2010 роках у розмірі 3 млрд грн.

Рік у рік постає одна і та ж проблема – опалення. У багатьох містах з початком опалювального сезону люди з жахом думають про те, що ж на них чекає майбутньої зими. Ця гостра проблема й викликала потребу в програмі «Тепло». У ній передбачено замінити вугільні котельні на опалення за допомогою економних електрообігрівальних приладів. Їх встановлюватимуть як у багатоповерхових, так і в приватних будинках за рахунок доходів Асоціації та місцевих інвесторів з малих шахтарських міст. До 2010 року буде обладнано за новою технологією опалення 2375 житлових будинків у 13 містах області. Реалізація тільки двох програм – «Розвиток енергетики і котлобудування» та «Світло» – забезпечить створення близько 32 тисяч робочих місць.

Програма «Екологія» дозволить вирішити проблему захоронення відходів, які залишаються на об'єктах теплової енергетики, хімічної та гірничодобувної промисловості, комунального будівництва. Буде використано високі технології, сучасні матеріали при облаштуванні полігонів, куди везуть відходи з усього Донецького регіону.

Кожну програму розробляли детально, всі вони розраховані на швидкий економічний ефект з одночасним подоланням соціальних негараздів, а також створенням нових робочих місць, залученням молодих кваліфікованих спеціалістів та інвесторів.

Таким чином, Донеччина здатна знайти своє місце у новій Україні.

Віктор НЕСТЕРЕНКО

ПОДІЯ

ЗРОДИЛИСЬ МИ
ВЕЛИКОЇ ГОДИНИ

У Білоцерківському палаці культури ТОВ НВП «Білоцерків МАЗ» відбулася урочиста академія, присвячена 63-й річниці створення УПА – «Слава Україні! Героям Слава!».

Захід провело Київське Крайове Братство ОУН-УПА ім. Мирона – «Орлика» за сприяння Білоцерківської й Узинської станиць Братства і голови ТОВ НВП «Білоцерків МАЗ» О. Олійника.

Сивочолі ветерани у повстанських одностроях прибули на своє свято з різних куточків Київщини. Комуністам на чолі із нардепом С. Челноковим зірвати це свято не вдалося. Надійна охорона з членів КУН не допустила в палац

культури екстремістів з червоними прапорами.

Вечір розпочався виконанням державного Гімну України і молитвою священиків українських церков і капелана Київського Крайового Братства ОУН-УПА о. С. Ткачука.

Молодь із товариства «Січ» на чолі з курінним отаманом В. Пантюшенком стояла в почесній варті біля знамен і хоругв.

Пом'янувши героїв, які віддали своє життя за УССД, присутні взяли

участь у відправленні панахиди на честь Провідника ОУН С. Бандери.

Учасників святого дійства вітали голова Київського Крайового Братства ОУН-УПА О. Васкул, голова Узинської станиці Братства В. Мовчан. Голова Білоцерківської станиці ОУН-УПА Т. Дячун зачитав присягу воїна УПА.

На жаль, представники місцевої влади захід проігнорували.

Розповіді ведучих програми В. Підпригори, Раїси та Петра Саноцьких про героїчний змаг вояків УПА перепліталися з повстанськими піснями у виконанні знаменитого хору Л. Ященка «Гомін».

Закінчилося свято покладанням квітів до пам'ятника Великому Кобзарю і виконанням гімну націоналістів «Зродились ми великої години».

Доземний Вам уклін, вояки УПА!

Петро САНОЦЬКИЙ,
ст. братчик Узинської станиці
Братства ОУН–УПА

“РАННІ СЛОВ’ЯНИ”

ГРИГОРІЯ ВАСИЛЕНКА

У кого залізо — у того і сила (Хетський напис)

Григорій Василенко

СЛОВ’ЯНИ ПРИДНІПРОВ’Я НА ЗОРІ ЦИВІЛІЗАЦІЇ

У цих назвах збереглася до наших днів пам’ять про Бусовград. І це не дивно. Топоніми, як відомо, живуть тисячоліттями, не змінюючись. Хоча назва слов’янської столиці не була відома Птолемію, але він майже точно визначив, де вона була. І це при тому, що розрахунки координат він робив з чужих слів, живучи в Александрії Єгипетській.

Слід зазначити, що названі географічні об’єкти з коренем «бус» стали відомі науці не сьогодні. Про них писали і в позаминулому столітті. Зокрема професор Київського університету М. О. Максимович, описуючи в 1841 р. угіддя Видубицького монастиря, зауважив, що «Гірська кінцева частина над лівим берегом Либеді називалася горою Бусовицею». М. В. Закревський в «Описі Києва», досліджуючи топографію, також згадує Дівич-гору і Бусовицю, між якими протікає річка Либідь: «Так називалися у стародавні часи дві наддніпровські гори біля гирла Либеді, з яких перша (Дівич-гора) була на правому боці Либеді, а Бусовиця — на лівому».

Треба думати, що Бусовград займав плато, яке має назву Бусового поля. Розташоване на височині над Дніпром, плато мало надійний природний захист. З півдня і заходу були плавні річки Либеді, за річкою — густий ліс. Східний схил плато круто спускався до берега Дніпра. З північного боку плато прикривав Звіринець — густий ліс, прорізаний глибоким урвищем, яке тягнулося від Дніпра до нинішнього Печерського мосту і далі до Либеді. Природні перешкоди служили чудовим місцем для розташування Бусовграда.

Можна вважати, що Бусовград виник раніше, ніж з’явилася перша згадка про нього у Плінія Старшого. І справді, у житті слов’ян була така епоха, коли існували сприятливі умови для ранньої появи Бусовграда. Мається на увазі VI — перша половина V ст. до н. д. Це була епоха економічного розвитку слов’янського суспільства на землях Придніпров’я. За

свідченням Геродота, слов’яни мали в той час столицю, яку він називає Гелоном.

Постає запитання: а чи не був Бусовград тим містом, яке Геродот знав під назвою Гелона? Прямих доказів тотожності Гелона з Бусовградом немає. Достовірно тільки те, що Гелон і Бусовград належали одному племені — полянам. Беручи до уваги, що державність, хоча й повільно, але все ж таки розвивалася, а Бусовград за давністю походження не поступався Гелону, то неминуче напрошується висновок, що це одне й те саме місто. Адже дві столиці поляни мати не могли. Отже, Метрополіс можна ототожнити і з Бусовградом, і з Гелоном.

Зроблене нами припущення підтверджується також самою назвою. Метрополіс — «мати міст». Така назва вказує на те, що дане місто — найдавніше в цій землі, і воно з’явилося тут першим. Можливо, Геродот, так само як і Птолемей, не знав його назви, а тому й назвав містом гелонів, а простіше — Гелоном. Виходить, одна й та сама столиця в різні часи виступала під різними назвами. Це ймовірно, тому що в ті часи перевірити інформацію було надзвичайно важко, на що вказує сам Геродот.

Крім названих Плінієм і Птолемієм, на землях слов’ян існували міста, назви яких не дійшли до нас. Грецький історик III ст. Маркіян Гераклійський повідомляє, що в Сарматії «народів знаходиться 56, чудових міст — 53, пристаней — 3». Під народами тут треба розуміти племена. Значна кількість міст свідчить про те, що більшість племенних земель у III ст. мала свої центри.

Зіставимо наявність класового суспільства та інтенсивність забудови міст. Про що це говорить? Про існування самотутньої цивілізації. Не слід забувати, що суспільство, яке піднялося до рівня класової організації, не може існувати без держави, так само як держава не може існувати без столиці. В науці це положення є загальновизнаним.

Поява міст на слов’янських землях у перші століття нової доби свідчить про швидкий розвиток ремесла і торгівлі, про формування на цій основі внутрішнього ринку. На це вказує також поява грошової системи на базі римської монети.

Найдавніші монети на землях Придніпров’я були виявлені на території Києва та на його околицях. Коринфську монету V ст. до н. д. знайдено в заповіднику Феофанія, кілька давніх грецьких монет — на Подолі, серед них — монета IV ст. до н. д. Римську монету, карбовану 200 р. до н. д. в консульстві Спурія Афранія, виготовили на Замковій горі.

Починаючи з правління імператора Октавіана Августа (27 р. до н. д. — 14 р. н. д.), надходження римських грошей у слов’янські землі стає постійним і систематично зростає. Нині монети епохи Нерона знаходять не тільки окремими примірниками, а й цілими скарбами. Ще в більшій кількості трапляються монети часів імператора Траяна, що свідчить вже про масовий приплив грошей. Після підкорення Дакії Римом утворився спільний кордон з імперією по Карпатах і Дунаю, внаслідок чого швидко розвивався обмін між населенням слов’янського Сходу і

подунайських провінцій Римської імперії.

З появою срібної монети в I ст. слов’яни переходять від мінової торгівлі до грошової. З переходом на грошову основу торговельні відносини забезпечували еквівалентність обміну продуктами праці. Це мало велике значення для зміцнення слов’янської економіки, оскільки врівноважувало права торгових партнерів. Корнелій Тацит зазначав, що «племена, які тяжіють до Дунаю, беруть від римлян золото і срібло для використання в торгівлі». До цих часів і слід віднести відокремлення торговельної діяльності від ремісничої і появу в слов’янському суспільстві купецького стану, оскільки грошовий обіг до появи банків міг здійснюватися тільки зусиллями купців.

Структура торговельного обороту між слов’янськими землями і римським світом мала давній традиційний характер. Слов’яни продавали римлянам велику кількість хліба і м’яса для дунайських легіонів. Римляни були також зацікавлені в придбанні інших товарів — хутра, меду, воску, риби, бурштину. У римлян слов’яни купували тканини, прикраси і ювелірні вироби, художній посуд, вино, оливкову олію.

Розвиток зовнішньої торгівлі й надходження римської монети створили сприятливі умови для формування внутрішнього ринку. Грошові кошти, одержані за товари, що продавалися в римських провінціях, втягувалися у міжгосподарські зв’язки племенних територій, і на цій основі складалася внутрішня система грошового обігу та товарного обміну.

Процес суспільного розвитку в регіоні розселення слов’ян у різні періоди проходив нерівномірно. Населення Середнього Придніпров’я щодо соціально-економічного й політичного розвитку на п’ять-шість століть випередило племена лісової зони. На рубежі нової ери, коли в Середньому Придніпров’ї вже склалася монолітна культура єдиної слов’янської народності з розвинутою класовою структурою, на землях лісової зони, населених фінськими та балтійськими племенами, тільки починалася мирна слов’янська колонізація.

Тому не дивно, що в епоху Нестора-літописця слов’янські племена лісової зони перебували на стадії общинно-родового устрою. Інтенсивний процес його розпаду почався тільки в епоху Київської Русі, коли племена лісової зони було включено в орбіту впливу полянської землі. І це відзначив літописець, заявивши, що плем’я радимичів «живяху по-звирьшски».

Більшість дослідників етнології слов’ян не беруть до уваги елементарної економічної закономірності, яка проявляється в тому, що з настанням епохи заліза і переходом суспільства до застосування залізних знарядь праці відбувається переворот в розвитку продуктивних сил, який викликає значне збільшення додаткового продукту і як наслідок — соціальну диференціацію суспільства.

Поява додаткового продукту стимулює руйнування общинно-родового устрою. Природно, що цей процес потребує тривалого часу, який прийнято називати перехідним періодом. У слов’ян Придніпров’я перехідний період розпочався у скіфську епоху, а завершився на рубежі нової доби.

Марія ХИЛЕВИЧ
Далі буде
Початок у №№ 22, 23,
33–40, 42, 43

Не минайте ані титли

7

нація і держава
01.11 – 07.11. 2005 р.

ВІДГУК

БОЙОВА ПОДРУГА ПРОВІДНИКА

У газеті „Нація і держава” (27.09. — 3.10. 2005 р.) було надруковано статтю І. Олещука під назвою „Василь Галаса — „Орлан”. У публікації, на жаль, не висвітлено період життя В. Галаси з 27 травня 1945 до липня 1953 рр.

27 травня 1945 р. священники о. Граб і о. Гоца в церкві села Билинців на Закерзонні обвінчали при великому здвигу стрільців УПА Марію Савчин — „Марічку” і Василя Галасу — „Орлана”.

Марія Савчин народилася 1923 р. у селі Задвір’ї Буського району на Львівщині. До речі, в цьому районі народилися такі видатні діячі ОУН-УПА, як В. Кук та С. Матвійко.

Марія Савчин розділила зі своїм чоловіком В. Галасою 8 років підпільної збройної боротьби. Вони стали батьками двох синів — Зеновія (1947 р. н.) і Петруся (1949 р. н.). Кадебісти схопили подружжя 11 липня 1953 р. у невеличкому ліску біля колишнього радянсько-польського кордону на

ПЗУЗ (Північно-західних українських землях). Зрадили їх „Олесь” і „Скоба”.

Отже, „Марічка” і „Орлан” як чоловік і дружина провели 8 років у спільній боротьбі. Я глибоко шаную подвижництво другої дружини Василя Галаси — Людмили, однак життя Провідника ОУН на ПЗУЗ невіддільне від людини, яка пройшла з ним найважчими життєвими дорогами з посвятою вірності й любові. Марія Савчин описала цей шлях у спогадах „Тисяча доріг” — літопис УПА, том 28, Торонто — Львів, 1995 р.

Син „Марічки” і „Орлана” Петрусь мешкає в Києві, доля сина Зеновія, який мешкав у Польщі, — невідома. Я складаю низький уклін спочилому Василю Галасі — „Орлану” і Марії Савчин — „Марічці”, яка мешкає зараз у США, за їхній шлях боротьби, сповнений злигоднів і терпіння.

Мирослав ПАСТУШОК,
смет Олесько

НА КНИЖКОВУ ПОЛИЦЮ

ВІН ЗНАЙШОВ „ЧЕРВОНУ ТІНЬ КАЛИНИ”

Нещодавно побачила світ книга „Жага і терпіння. Зеновій Красівський у долі українського народу”, упорядники — Віктор Рог та Роман Коваль. Серед достойників, спогади яких публікуються, — Євген Сверстюк, Мирослав Маринюк, Юрій Шухевич, Володимир Яворський, Панас Заливаха, Слава Стецько, Дмитро Квечко, Віктор Рог. Безумовно, більшість зі спогадів пов’язана з висвітленням Національно-визвольної боротьби українського народу, громадсько-політичної діяльності З. Красівського, „...Порядність, людяність і гідність визначали у його характері норму щоденної поведінки, стиль поведінки з людьми, — читаємо у спогаді Дмитра Квечка про Красівського. — Зовнішньо динамічний, неспокійний і вольовий, Зеновій внутрішньо був людиною досить делікатною і уважною до інших. Любов до людей у нього не була абстрактною. Вона завжди виражалася через готовність прийти їм на допомогу”.

Писати про „Жагу і терпіння...”, але не писати про Зеновія Красівського неможливо. Все життя догрозити політв’язня советських концтаборів було великою жагою і невимірним терпінням в ім’я України. „Подорожуючий” по своїй долі, він, справді, не був схожим на інших. Здавалося, що Красівського було послано на нашу багатостраждальну землю з тієї епохи, де понад усе цінувалися честь, шляхетність, відданість ідеалам. „Він не вмів „грати”, „комбінувати”, не намагався „сподобатися електорату”, — пише у передмові Віктор Рог. — Не терпів холуйства, підлості та інтриганства. Не

сипав порожніми словами, гаслами чи фразами. Говорив — як думав. І жив так, як учив жити інших. Ідея і Чин, слово і діло у нього були єдиними, цілісними...” Красівський усвідомив, що незламність і боротьба за Велику Ідею є святими для будь-якої мирської блага, за посади і чини, і що саме за неї доводиться нести найважчий Хрест.

Зеновій Красівський свій Хрест проніс з честю, зумівши запалити своєю переконаністю й енергією сотні і тисячі молодих сердець. Не дивно, що й після своєї земної смерті він продовжує „будити” тих українців, які знайомляться з його творчістю або життєписними даними.

Серед творчих матеріалів, зібраних у книзі, — публіцистичні твори, спогади, виступи, інтерв’ю Зеновія Красівського і маленькі краплі його поезії — чистої, терпкої, як „калінова кров у наших жилах”. Украй треба доповнити „Жагу і терпіння” перевиданням „Невольницьких плачів” Красівського! Кілька віршів, поданих у книзі, аж ніяк не втамовують читачької спраги.

Книга „Жага і терпіння” — це один крок на довгій дорозі „нового повернення” Зеновія Красівського в Україну.

Закликаю всіх небайдужих придбати „Жагу і терпіння...”, прилучившись таким чином до видання нових книг про Зеновія Красівського та інших учасників Національно-визвольної боротьби.

Замовити книгу можна за адресою: 01034, м. Київ, вул. Ярослава вал, 9, пом. 4, МНК. Тел.: 8(044) 234-70-20.

Олег ВІТВИЦЬКИЙ

ЯКОЮ Є СУЧАСНА ПОЕЗІЯ?

Отримати відповідь на це запитання має намір столичний "Клуб поезії", який оголосив конкурс на найкращу аналітичну статтю на тему: "Українська поезія 90-х років XX — початку XXI ст.: сутність, пошуки, перспективи..."

Роботи приймаються до 1 грудня 2005 року. Переможці конкурсу отримають грошові нагороди, а їхні твори будуть опубліковані. Додаткову інформацію можна отримати на веб-сторінці "Клубу поезії" (www.poetryclub.com.ua).

ІСТОРІЯ ВІДКРИВАЄ СВОЇ ТАЄМНИЦІ...

Біла Церква – старовинне місто, що має давні волелюбні традиції. За часів Київської Русі тут проходив передовий рубіж оборони від половців. Біля Білої Церкви було зупинено польський наступ після Берестецької трагедії. У цьому місті формувалися сотні Січових Стрільців, які, розбивши кайзерівські війська під Мотовилівкою, визволили Київ.

У селі Синяві Рокитнянського району споруджено пам'ятник з написом: "Народу антів – предкам українців". Назва місцини, де стоїть пам'ятник, – Божа гора. Саме тут, за легендами, було страчено царя антів Божа, якого підступно заманив у пастку готський король Вінітар. Про царя Божа і його мученицьку смерть згадується в працях стародавніх істориків. Там він постає мудрим правителем і хоробрим та вмілим полководцем, який управно керував Антською державою. Саме так – державою – це довів видатний український історик М. Браїчевський, спираючись на археологічні дослідження і вивчаючи хроніки істориків давнини. Але найбільшим досягненням є його переконливий вислід, що анти – це прямі предки українців. А взя-

вши за основу дату антсько-готської війни 385 року нашої доби, маємо 1620-ту річницю української державності.

Білоцерківські осередки "Молодої Просвіти", КУН та низка інших партій і громадських організацій не могли оминати цього факту. Тому нещодавно біля підніжжя Божої гори відбувся мітинг під гаслом "Україні – 1620 років. Від царя Божа – до Президента Ющенка". Після виконання національного Гімну присутніх привітали голова Синявської сільради О. Крупка та представник патріотичних сил М. Нижник. З історичними довідками на тему історії антів і Божої Гори виступили молоді просвітяни О. Гордієвич, А. Кушнір, Р. Погребний. Окремо було висвітлено діяльність історика М. Браїчевського.

Після мітингу для присутніх було влаштовано вікторину: "Україна – шлях крізь віки". Переможців відзначили призами – дисками із сучасною українською музикою та книгами українських письменників. Захід відбувся за сприяння першого заступника Білоцерківського міського голови В. Якимчука та керівника апарату Білоцерківської райдержадміністрації Ю. Юхименка.

Станіслав КОСТЕЦЬКИЙ,
член КУН,
Костянтин КЛИМЧУК,
голова білоцерківської
"Молодої Просвіти"

Виповнилося 100 років з дня народження одного з найцікавіших українських гончарів із села Жорнища Вінницької області – Олександра Ганжі.

На Поділлі на початку ХХ ст., коли почав освоювати гончарне ремесло 16-річний Олександр Ганжа, гончарних осередків існувало чимало. Неродючі землі навколо села і наявність покладів гончарних глин визначили розвиток гончарства в Жорнищі.

Село здавна спеціалізувалося на виготовленні простого кухонного посуду. Виробляючи найдешевший посуд, жорнищанські гончарі жили дуже бідно. Перекупщики за безцінь скуповували ще не випалений посуд або вимінювали на зерно всю продукцію гончарів. „І так уже є сто гончарів, а тут ще один хоче вчитися”, – говорив Макар Вапельник – один із жорнищанських чарівників горна.

Найбільше молодому гончареві подобалося прикрашати покрішки горщиків, ринок та макітер ліпленими фігурками. Ця традиція дуже давня на Поділлі, кожен ліпив щось своє: пташку, корову, коня чи постать людини – іноді з шаржованими рисами сусіда, знайомого. Особливого значення цим скульптурним прикрасам не надавали, вони були звичними і неголовними. Але молодому майстрові подобалося

ГОНЧАР ІЗ ЖОРНИЩА

це ліпити найбільше. Вироби розкуповувалися, хоч ставлення до його роботи і до нього самого було, як до дивака. Це викликало у ньому відчуття внутрішнього невдоволення, і над ліпленням фігурок він працював у вільний від основної роботи час. Потім почав робити фігурні посудини і скульптурні зображення левів, чоловіків і жінок.

Під час Другої світової війни О. Ганжа отримав важке поранення і додому повернувся інвалідом. З гончарством довелося розпрощатися назавжди, натомість став займатися скульптурою. Нерідко годинами просиджував на самоті з глиною: „З досади, бувало, сяду й щонебудь зроблю”, – згадував Ганжа.

Вже у ранніх творах помітна одна з головних рис творчості майстра: незалежно від розмірів, його скульптурі притаманне відчуття великої форми. Твори Олександра Ганжі відзначає чистота стилю, всі його керамічні скульптури – цільні й гармонійні.

Народний майстер протягом усього життя звертався до образів, що його цікавили, створював своєрідні серії скульптур, де

незмінним залишалося намагання відтворити не так зовнішню подібність, як саму суть ества людини, її духовне начало.

З часом Ганжа починає виточувати свої скульптури на гончарному крузі. Він пояснює це бажанням зробити її порожнистою всередині, „щоб глини йшло менше, адже на плечах її носиш”.

Впадає в око портретна подібність багатьох скульптур до їх автора. Це, між іншим, у практиці народних майстрів трапляється досить часто, зберігається подібність не лише в рисах обличчя, а й у характері всієї постаті.

У ліпленні скульптурних фігур Олександр Ганжа досяг такої досконалості, що мало хто з народних майстрів України може з ним зрівнятися.

Це майстер, яким має пишатися українська земля. Він за силою таланту стоїть врівень із такими митцями, як Іван Гончар з с. Кришинець, Яків Бацуца з с. Адамівки – обидва з Поділля та лауреат Національної премії ім. Т. Шевченка Марії Приймаченко з с. Борні, що на Київщині.

Тихо й непомітно для громадськості України пройшов столітній ювілей геніального майстра. Лише Національна спілка народних майстрів України влаштувала в своїх залах виставку „Творчість Олександра Ганжі в контексті народної культури Поділля”. На симпозіумі каменотесного мистецтва „Буша – 2005”, що проводила спілка, майстри виготовили козацький хрест і встановили його на могилі Олександра Ганжі у Жорнищі. Адже ніколи не вмирають ті, кого ми пам'ятаємо.

Володимир ОНИЩЕНКО,
м. Київ

Календар українського націоналіста

- 1 листопада 1918 р.** – у Львові розпочалося повстання "Листопадовий зрив", частини Січових Стрільців взяли владу в місті.
1–4 листопада 1937 р. – в урочищі Сандармох (Карелія) кадебістами розстріляно цвіт української культури і нації.
1 листопада 1944 р. – помер митрополит А. Шептицький, глава УГКЦ.
1 листопада 1964 р. – помер полковник Андрій Мельник, Голова Проводу ОУН(м).
3–7 листопада 1927 р. – у Берліні відбулася І конференція Українських Націоналістів.
4 листопада 1921 р. – розпочався Другий Зимовий похід армії УНР.
5 листопада 1968 р. – у Києві самоспалився Василь Макух, вимагаючи вільної України.
6 листопада 1912 р. – помер Микола Лисенко, видатний український композитор.
7 листопада – День пам'яті жертв комуністичного терору.

Провід Київської міської організації КУН з глибоким сумом сповіщає, що на 63-му році життя, після тяжкої хвороби відійшов у вічність член Дніпровської РО КУН м. Києва

Віталій ВОРОНІН.

Усе своє життя пан Віталій боровся за розбудову Української Самостійної Соборної Держави, брав найактивнішу участь у всіх заходах, які проводив Конгрес.

Висловлюємо глибоке співчуття дружині Людмилі, рідним і близьким покійного.
Вічна йому пам'ять.

Видавець Конгрес Українських Націоналістів Засновник Степан Брацюнь Редакційна колегія Іван Белебега, Іван Головацький, Анатолій Погрібний, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк	Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м. Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua Адреса видавця: 01004, вул. Горького 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61 Заступник головного редактора Микола Сергічук	Реєстраційне свідоцтво: Серія KB № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003р. Передплатний індекс: 09715 Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26001016925980 в банку "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300131, ЄДРПОУ 2305606776	Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів. Газету видруковано у ВАТ "Видавництво "Київська правда" Замовлення № 3832 Наклад 120 000 примірників Ціна договірна	Реклама приймається тільки від національного товаровиробника. За достовірність реклами редакція відповідальності не несе. Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція не завжди поділяє точку зору автора. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати матеріали. Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування лише на сторінках газети
--	--	---	---	--

Наші корпункти			Київ			Севастополь		
Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 32-05-03	Луганськ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34	Сімферополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Дніпропетровськ	Берега Юрій	(0562) 45-09-60	Луцьк	Кук Володимир	(0642) 95-59-78	Суми	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48	Львів	Максимович Олег	(03322) 723935, 722142	Тернопіль	Манжела Борис	(0542) 63-15-36
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32	Миколаїв	Вовк Михайло	(0322) 38-67-63	Харків	Ткач Володимир	(0352) 52-56-91
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82	Мукачеве	Яценко Софія	(0512) 29-07-90	Херсон	Дяків Богдан	(0577) 16-02-18
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35	Одеса	Гурзан Василь	(03131) 2-25-45	Хмельницький	Петренко Володимир	(0535) 26-50-56
Кіровоград	Ковальчук Григорій	(0522) 24-50-64	Полтава	Перегінчук Михайло	(067) 458-90-60	Черкаси	Вітряний Олександр	(0382) 65-32-01
Київська обл.	Сахацький Олександр	(044) (297)27-5-70	Рівне	Квачова Олеся	(0532) 28-053	Чернівці	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
				Кривко Ігор	(0362) 22-20-26	Чорніїв	Лютин Віктор	(0372) 51-02-72
							Рябенко Валерій	(04622) 4-38-81

Передавайте часопис "Нація і держава" з хати до хати, з рук у руки!